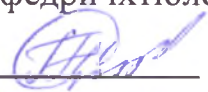
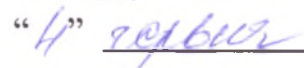

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 207 “Водні біоресурси та аквакультура”

Допускається до захисту
Зав. кафедри іхтіології та зоології,
доктор вет. наук, професор Н.Є. Гриневич
“4” 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ РИБНИЦТВА У МАЛИХ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ ФУРСІВСЬКОЇ ОТГ

Виконав:

студент 4 курсу, денної форми навчання

 Назарчук Вадим Юрійович

Керівник:

доктор вет. наук, професор

 Гриневич Наталія Євгеніївна

Рецензент:

канд. с.-г. наук, доцент

 Гейко Леонід Миколайович

Я, *Назарчук В.Ю.*, засвідчую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Екологічний факультет
Спеціальність 207 “Водні біоресурси та аквакультура”

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант ОП “Водні біоресурси та аквакультура”
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

д. вет. и природосор
Гриневич Н.Б. 12.09. 2023 р.

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу здобувачу
Назарчуку Вадиму Юрійовичу

**Тема: “Характеристика основних технологічних процесів переробки
продукції рибництва у малих фермерських господарствах Фурсівської
ОТГ”**

Затверджено наказом ректора № 251/р від 17.06.2024

Термін здачі студентом готової кваліфікаційної роботи в деканат:

до “21” 05 2024 р.

Перелік питань, що розробляються в роботі. Вихідні дані.

- Світова динаміка споживання риби та рибної продукції;
- Моніторинг споживання харчової продукції з водних біоресурсів;
- Характеристика проекту із вирощування та переробки продукції рибництва малих фермерських господарств;
- Бізнес-модель рибогосподарського комплексу;
- Значення інвестиційної привабливості Фурсівського рибогосподарського комплексу;
- Очікувані результати впровадження Фурсівського рибогосподарського комплексу;
- Економічний та соціальний ефект проекту

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	7
РЕФЕРАТ	8
ВСТУП	11
Розділ 1. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ	14
1.1. Світова динаміка споживання риби та рибної продукції	14
1.2. Моніторинг споживання харчової продукції з водних біоресурсів	15
Розділ 2. МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ	20
Розділ 3. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ	22
3.1. Теоретичне обґрунтування можливості та доцільності реалізації проекту	22
3.2. Характеристика проекту із вирощування та переробки продукції рибництва малих фермерських господарств	23
3.3. Бізнес-модель рибогосподарського комплексу	25
3.4. Ключові партнери, стратегічне співробітництво неконкуруючих підприємств	25
3.5. Характеристика споживчих сегментів ринку	29
3.6. Чинники інвестиційної привабливості Фурсівського рибогосподарського комплексу	32
3.7. Ризики та бар'єри виходу на ринок	32
3.8. Очікувані результати створення Фурсівського рибогосподарського комплексу	35
3.9. Економічний та соціальний ефект проекту	39
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	41
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	42

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

АПК	агропромисловий комплекс
МФА	мала форма агробізнесу
ПХП	псування харчової продукції
ПВР	пункт вивантаження риби
ЦСР	ціль сталого розвитку
ППР	переробка продукції рибництва
ОА	об'єкти аквакультури
СБІ	стратегічна бізнес-ідея
РВВ	рибопродукція власного виробництва
КВК	комплекс виробництва кормів

РЕФЕРАТ

бакалаврської роботи Назарчука Вадима Юрійовича

на тему: “ Характеристика основних технологічних процесів переробки продукції рибництва у малих фермерських господарствах Фурсівської ОТГ”.

Мета роботи створення бізнес-моделі повносистемного рибогосподарського комплексу з відтворення, вирощування та переробки гідробіонтів в малих фермерських господарствах територіальної громади.

Методи проведення досліджень. Для досягнення поставленої мети були використані аналітичні та статистичні методи досліджень.

Результати досліджень. Фурсівський рибогосподарський комплекс, маючи потужний повносистемний, рибогосподарський, рибопереробний і торговельний вертикально інтегрований бізнес, підкріплений комплексом наукових досліджень біоресурсного потенціалу матиме достатній запас для подолання будь яких негативних факторів та перешкод на шляху свого сталого, довготривалого розвитку. Все виробництво Фурсівського рибогосподарського комплексу матиме високу рентабельність, значні потенційні позитивні можливості щодо конкурентоспроможності рибопродукції власного виробництва на ринку України. Робота Фурсівського рибогосподарського комплексу матиме цільову природоохоронну спрямованість на відновлення рибогосподарського потенціалу природних водойм.

Галузь використання результатів. Результати бакалаврської дослідної роботи можуть бути використані для створення стратегій розвитку рибного господарства.

Структура та обсяг роботи. Бакалаврську роботу викладено на 45 сторінках комп'ютерного набору тексту. Вона складається із вступу, огляду літератури, матеріалів та методики дослідження, результатів дослідження, висновків та пропозицій, списку використаних джерел. Робота містить 1 таблицю і 2 рисунки. Опрацьовано 41 літературних джерело.

Ключові слова: територіальна громада, аквакультура, рибогосподарський

комплекс, продукція рибництва, технологічний процес, бізнес-модель.

ANNOTATION

bachelor's thesis Nazarchuk Vadym Yuriyovych

on the topic: "Characteristics of the main technological processes of fish farming products processing in small farms of Fursivska ATC".

The purpose of the work. Creation of a business model for a full-system fish farming complex for the reproduction, cultivation and processing of aquatic organisms in small farms of the territorial community.

Research methods. To achieve this goal, analytical and statistical research methods were used.

Research results. Fursovo fishery complex, having a powerful full-system, fish farming, fish processing and trading vertically integrated business, supported by a complex of scientific research on bioresource potential, will have a sufficient reserve to overcome any negative factors and obstacles to its sustainable, long-term development. The entire production of the Fursovo fishery complex will be highly profitable, with significant potential positive opportunities for the competitiveness of its own fish products in the Ukrainian market. The Fursovo fishery complex will have a targeted environmental focus on restoring the fishery potential of natural reservoirs.

Field of application of results. The results of the bachelor's research work can be used to create strategies for the development of the fisheries industry.

Structure and scope of the work. The bachelor's thesis is presented on 45 pages of computer typing. It consists of an introduction, a literature review, research materials and methods, research results, conclusions and suggestions, and a list of references. The paper contains 1 table and 2 figures. The article is based on 41 literature sources.

Keywords: territorial community, aquaculture, fishery complex, fishery products, technological process, business model.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Фурсівський рибогосподарський комплекс, маючи потужний повносистемний, рибогосподарський, рибопереробний і торговельний вертикально інтегрований бізнес, підкріплений комплексом наукових досліджень біоресурсного потенціалу матиме достатній запас міцності для подолання будь яких негативних факторів та перешкод на шляху свого сталого, довготривалого розвитку.

Все виробництво Фурсівського рибогосподарського комплексу матиме високу рентабельність, значні потенційні позитивні можливості щодо конкурентоспроможності рибопродукції власного виробництва на ринку України та за її межами.

Робота Фурсівського рибогосподарського комплексу матиме цільову природоохоронну спрямованість на відновлення рибогосподарського потенціалу природних водойм.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аборнева О.В. Державне регулювання та підтримка малого підприємництва (регіональний аспект). Проблеми теорії і практики управління. 2022. № 2. С. 25–31.
2. Баланси та споживання основних продуктів харчування населенням України за 2021 рік. За URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Батигіна О.М., Жушман В.М., Корнієнко В.М. та ін. Актуальні проблеми правового забезпечення продовольчої безпеки України: монографія. Харків, 2013. 326 с.
4. Білоусова С.В., Ганжуренко І.В. Проблеми та перспективи розвитку рибного господарства України. Бізнес-навігатор. 2013. Вип. 3. С. 84–89.
5. Бойко-Бойчук Л.В. Поняття «соціальна інновація»: типи визначень, приклади застосування. Наука та інновації. 2009. Т. 5. № 3. С. 94–99.
6. Борн Д. Рибна ферма. National Geographic. 2014. № 6 (15). С. 64–84.
7. Бородіна О. Соціальні інновації в системі сільського розвитку: концептуальні підходи. Економіка України. 2010. № 9. С. 68–77.
8. Вдовенко Н.М. Державне регулювання розвитку аквакультури в Україні: пріоритети та реалії. Інвестиції: практика та досвід. 2012. № 8. С. 105–107.
9. Гарнаженко Ю.А. Аналіз імпорту рибо- та морепродуктів в Україні. Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького. Львів. 2014. Т. 16. № 2 (59). ч. 3. С. 275–280.
10. Григоренко О. До питання моніторингу стану харчування населення України. Товари і ринки. 2010. № 2. С. 118–124.
11. Дворецький А.І., Катан Л.І., Байдак Л.А., Добровольська О.В., Рожков В.В. Еколого-економічна стратегія розвитку рибного господарства Придніпров'я. Водні біоресурси та аквакультура. 2018. Вип. 1. С. 69–86.

12. Дем'яненко К.В., Ізергін Л.В., Діріпаско О.О. Морське рибальство України у ХХІ сторіччі: стан і перспективи. Водні біоресурси та аквакультура. 2017. Вип. 1. С. 73–84.
13. Димань Т.М., Мазур Т.Г. Безпека продовольчої сировини і харчових продуктів Київ, 2011. 520 с.
14. Загороднюк О.В. Перспективи розвитку вітчизняного ринку риби. Вісник Полтавської державної аграрної академії. 2011. № 1. С. 135–138.
15. Качмар О.В. Соціальні інновації як чинник формування людського капіталу на селі. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Сер. : Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. 2013. Вип. 181(1). С. 94–100.
16. Кваша С.М., Вдовенко Н.М. Світові тенденції розвитку ринку продукції аквакультури і місце України на ньому. Економіка ринкових відносин. 2011. № 7. С. 54–62.
17. Кириленко І.Г., Івченко В.Є., Дем'янчук В.В. Продовольча безпека України в світлі сучасних тенденцій світової економіки. Економіка АПК. 2017. № 8. С. 5–14.
18. Кіщак І.Т., Корнєва Н.О., Новіков О.Є. Стратегічні імперативи розвитку рибопродуктового комплексу держави. Вісник аграрної науки Причорномор'я. 2014. Вип. 3. С. 5–17.
19. Кравцова О., Чечет О., Гайдей О., Шуляк С., Гереймович В. та ін. Оцінка моніторингу рибних продуктів за показниками безпечності. Матеріали конференцій. (Чернівці, 26.08.2022). МЦНД. С. 239–246.
20. Матасар І.Т. Гігієнічна оцінка стану харчування працездатного населення в сучасних екологічних умовах : автореферат дис. на здобуття наук. ступеня д-ра мед. наук : спец. 14.02.01 / Нац. мед. ун-т. ім. О.О. Богомольця. Київ, 2001. 40 с.
21. Мельниченко С.Г., Бабушкіна Р.О., Маркелюк А.В. Аналіз сучасного стану водних біоресурсів України. Водні біоресурси та аквакультура. 2020. Вип. 2. С. 42–47.

22. Миськовець Н.П. Аналіз сучасного стану та перспективи розвитку рибного господарства України. Бізнес Інформ. 2020. № 3. С. 104–111.
23. Михальчишина Л., Синенко І. Стратегічні напрями розвитку аквакультури в Україні. Біоекономіка та аграрний бізнес. 2020. Т. 11. № 2. С. 72–85.
24. Набатова О.О. Соціальні інновації: поняття, види, суб'єкти. Вісник юридичної академії України ім. Ярослава Мудрого. 2011. № 6. С. 58–66.
25. Наумова Л.М. Економічні умови адаптації підприємств рибогосподарського комплексу до конкурентного середовища. Український журнал прикладної економіки. 2016. Вип. 2. С. 96–104.
26. Полтавченко Т.В., Богатко Н.М., Парфенюк І.О. Забезпечення якості та безпеки прісноводної живої риби за допомогою системи НАССР. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Сільськогосподарські науки. 2018. Вип. 1. С. 134–141.
27. Полтавченко Т.В., Парфенюк І.О. Моніторинг якості та безпечності морської риби та морських гідробіонтів. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції: «Сучасне матеріалознавство та товарознавство: теорія, практика, освіта» (м. Полтава, 25-26 березня, 2015 р.). С. 203–205.
28. Поплавська О.С., Герасимчук В.В. Можливості імпортозаміщення продукції аквакультури в Україні. Рибогосподарська наука України. 2020. № 4(54). С. 22–37.
29. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів (Закон України) № 771 від 22.07.2014. За URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80#Text>
30. Публічний звіт Державного агентства України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм за 2023 р. 20 с. За URL: https://darg.gov.ua/files/26/02_23_prez.pdf
31. Пузикова Л. (2012). Море як скарбниця здоров'я нації. Віче. № 13. С. 54–56.

32. Скупський Р.М. Марикультура Чорного моря – концептуальні засади створення рибогосподарського кластеру. Економічний форум. 2015. № 1. С. 86–102.
33. Трофимчук А.М., Гриневич Н.Є., Трофимчук М.І., Куновський Ю.В., Бондар О.С., Ткаченко О.В., Савчук О.В. Сучасний стан і тенденції розвитку рибництва в Україні та світі. Збірник наукових праць «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». 2021. № 2. С. 123–133.
34. Трофимчук А.М., Трофимчук М.І. Сучасний стан та перспективи розвитку марикультури в світі та в Україні. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Аграрна освіта та наука: досягнення, роль, фактори росту» (м. Біла Церква, 30 жовтня, 2020 р.) С. 20–22.
35. Україна – світовий супермаркет екологічних продуктів. За URL: <https://strategy.uifuture.org/ukraina%E2%80%93sv%D1%96toviy-supermarket-ekolog%D1%96chnix-produkt%D1%96v.html>
36. Урба С.І. Теоретико-методичні засади оцінки продовольчої безпеки держави. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. 2017. Вип. 25(1). С. 106–111.
37. Харазішвілі Ю.М., Дронь Є.В. Прогнозування індикаторів, порогових значень та рівня економічної безпеки України у середньостроковій перспективі; аналітична доповідь. Київ, 2014. 117 с.
38. Цілі сталого розвитку людства 2016–2030 рр. ООН. За URL: <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku>
39. Цілі сталого розвитку: Україна. За URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf>
40. Чемерис В.А., Душка В.І., Максим В.Л. Стан та перспективи розвитку аквакультури в Україні. Науковий вісник ЛНУВМБТ ім. С.З. Гжицького. 2016. Т. 18. № 2. С. 169–175.
41. Шкарупа О.В., Марценюк Н.О., Плічко В.Ф., Марценюк В.П. Аналіз сучасного стану вилову риби у водоймах України. Водні біоресурси та аквакультура. 2018. Вип. 2. С. 116–125.